

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Ve KAMER

A R R E S T

**nr. 220.508 van 4 september 2012
in de zaak A. 186.998/V-1743**

Inzake: de FRANSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
vertegenwoordigd door haar College
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Isabelle Verhaegen
kantoor houdend te 1050 Brussel
Lesbroussartstraat 89
Bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de VLAAMSE GEMEENSCHAP
vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Staelens
kantoor houdend te 8000 Brugge
Stockhouderskasteel
Gerard Davidstraat 46, bus 1
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 1 februari 2008, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 november 2007 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2001 houdende de erkenning, de registratie en de machtiging, en houdende de aansluiting, de aanvraag en de tenlasteneming in het kader van de zorgverzekering en tot opheffing van de besluiten betreffende de gelijkstelling van voorzieningen, gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, met de in het kader van de zorgverzekering van rechtswege erkende voorzieningen. Het bestreden besluit is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 3 december 2007.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Eric Thibaut heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een laatste memorie en een aanvullende laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 juni 2012.

Kamervoorzitter Paul Lemmens heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Isabelle Verhaegen, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Bart Staelens, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Eric Thibaut heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Wettelijk kader

3. Het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering voorziet in de inrichting van een zorgverzekering, die aan aangesloten gebruikers recht geeft op tenlastenemingen door een zorgkas van kosten voor niet-medische hulp- en dienstverlening.

Op het ogenblik dat het bestreden besluit werd genomen, bepaalde artikel 4, § 1, van het decreet dat elke persoon die binnen het Nederlandse taalgebied woonde, aangesloten moest zijn bij een erkende zorgkas. Artikel 4, § 2, van het decreet bepaalde voorts dat elke persoon die binnen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad woonde, zich vrijwillig kon aansluiten bij een erkende zorgkas.

Artikel 6, § 1, tweede en derde lid, van het decreet bepaalde op dat ogenblik het volgende:

“De tenlasteneming betreft een forfaitaire tussenkomst in de kosten voor niet-medische hulp- en dienstverlening aan gebruikers die vanaf het ogenblik van het indienen van een aanvraag voor tenlasteneming voldoen aan een of meer van de volgende voorwaarden:

- 1° in het thuismilieu verblijven;
- 2° een beroep doen op een door de Vlaamse regering erkende of een daarmee gelijkgestelde professionele zorgverlener of voorziening;
- 3° in een door de Vlaamse regering erkende of in een daarmee gelijkgestelde voorziening verblijven.

De regering bepaalt de nadere regels betreffende de toekenning, weigering, intrekking en schorsing van de erkenning, en van de gelijkstelling met een erkenning, van professionele zorgverleners en voorzieningen. De regering bepaalt tevens in welke gevallen aan een of aan meer van de in het tweede lid bedoelde voorwaarden moet worden voldaan.”

4. Ter uitvoering van het decreet van 30 maart 1999 is het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2001 genomen, “houdende de erkenning, de registratie en de machtiging, en houdende de aansluiting, de aanvraag en de tenlasteneming in het kader van de zorgverzekering”.

Bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2005 is in dat besluit van 28 september 2001 een artikel *2bis* ingevoegd, dat betrekking had op de gelijkstelling van bepaalde voorzieningen en professionele zorgverleners met de voorzieningen en zorgverleners die door de Vlaamse Regering van rechtswege erkend waren. Die gelijkstelling gold aanvankelijk enkel voor niet in België gevestigde voorzieningen en professionele zorgverleners, die in een andere

lidstaat van de Europese Gemeenschap of van de Europese Economische Ruimte gevestigd waren, of in Zwitserland.

5. Op 14 november 2003 nam de Vlaamse Regering een besluit houdende gelijkstelling van voorzieningen, gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, met de in het kader van de zorgverzekering van rechtswege erkende voorzieningen.

Volgens artikel 2 van dat besluit konden de voorzieningen, gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, worden gelijkgesteld met van rechtswege erkende voorzieningen, als bedoeld in het genoemde artikel 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 28 september 2001. Om te kunnen worden gelijkgesteld, moesten de voorzieningen erkend zijn door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, en moesten zij, na beslissing van de Vlaamse minister bevoegd voor de bijstand aan personen, daartoe een overeenkomst houdende gelijkstelling sluiten met het Vlaams Zorgfonds.

Volgens artikel 3, § 1, van dat besluit moest voor de aanvraag tot het sluiten van een overeenkomst houdende gelijkstelling worden gebruikgemaakt van een door de minister vastgesteld aanvraagformulier. Het model van het aanvraagformulier werd vastgesteld bij het ministerieel besluit van 21 november 2003 houdende vaststelling van het aanvraagformulier tot het sluiten van een overeenkomst houdende gelijkstelling met één van de in het kader van de zorgverzekering van rechtswege erkende voorzieningen. In het formulier was een beding opgenomen waarbij de aanvragende voorziening zich ertoe verbond om bij het verstrekken van niet-medische hulp en dienstverlening het Nederlands te gebruiken.

6. Op 9 november 2007 is door de Vlaamse Regering een besluit genomen, “tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2001 houdende de erkenning, de registratie en de machtiging, en houdende de aansluiting, de aanvraag en de tenlasteneming in het kader van de zorgverzekering en tot opheffing van de besluiten betreffende de gelijkstelling

van voorzieningen, gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, met de in het kader van de zorgverzekering van rechtswege erkende voorzieningen”.

Dit besluit voorziet hoofdzakelijk in de vervanging van artikel 2bis van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2001 door de volgende bepaling:

“§ 1. De in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gevestigde voorzieningen en professionele zorgverleners worden gelijkgesteld met de voorzieningen die door de Vlaamse Regering erkend zijn, voor zover ze hun activiteiten op rechtmatige wijze verrichten en een gelijkaardige hulp- en dienstverlening aanbieden als een voorziening zoals bedoeld in artikel 2, § 2, 2°, 3° en 4°.

§ 2. De niet in België gevestigde voorzieningen en professionele zorgverleners, die in een andere lidstaat van de Europese Gemeenschap of van de Europese Economische Ruimte gevestigd zijn, of in Zwitserland, worden gelijkgesteld met de voorzieningen die door de Vlaamse Regering erkend zijn, voor zover ze in de lidstaat van vestiging hun activiteiten op rechtmatige wijze verrichten en een gelijkaardige hulp- en dienstverlening aanbieden als een voorziening zoals bedoeld in artikel 2, § 2, 2°, 3°, 4°.”

Ten gevolge van de invoeging van een regeling inzake de in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gevestigde voorzieningen en professionele zorgverleners in het besluit van 28 september 2001, wordt voorts voorzien in de opheffing van het genoemde besluit van de Vlaamse Regering van 14 november 2003 en het genoemde ministerieel besluit van 21 november 2003.

De nieuwe regeling komt erop neer dat alle in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gevestigde voorzieningen en professionele zorgverleners worden gelijkgesteld met de voorzieningen die door de Vlaamse Regering erkend zijn. Voor voorzieningen is dus niet meer vereist dat ze door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie erkend zijn. Ook voorzieningen die erkend zijn door de Franse Gemeenschap of de Franse Gemeenschapscommissie worden dus gelijkgesteld, hetgeen met zich brengt dat de daarin verstrekte niet-medische hulp en dienstverlening voortaan ook in aanmerking komen voor tenlasteneming door een zorgkas. Bovendien wordt niet langer vereist dat de voorzieningen een overeenkomst tot gelijkstelling sluiten.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 9 november 2007 is het bestreden besluit.

7. Na het instellen van het voorliggende beroep is het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2001 opgeheven en vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2010 houdende de uitvoering van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering.

Artikel 30 van dat besluit bevat de volgende bepalingen in verband met de erkenning van voorzieningen en de gelijkstelling van voorzieningen met erkende voorzieningen:

“De volgende instellingen worden beschouwd als erkende of met erkenning gelijkgestelde residentiële voorzieningen:

1° de woonzorgcentra, vermeld in artikel 37 van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009;

2° de rust- en verzorgingstehuizen die erkend zijn krachtens artikel 5 van de wet van 27 juni 1978 tot wijziging van de wetgeving op de ziekenhuizen en voor andere vormen van verzorging en het besluit van de Vlaamse Regering van 18 februari 1997 tot vaststelling van de procedure voor de erkenning en de sluiting van rust- en verzorgingstehuizen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen en samenwerkingsverbanden van psychiatrische instellingen en diensten;

3° de psychiatrische verzorgingstehuizen die erkend zijn krachtens artikel 5 van de wet van 27 juni 1978 tot wijziging van de wetgeving op de ziekenhuizen en voor andere vormen van verzorging en het besluit van de Vlaamse Regering van 18 februari 1997 tot vaststelling van de procedure voor de erkenning en de sluiting van rust- en verzorgingstehuizen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen en samenwerkingsverbanden van psychiatrische instellingen en diensten;

4° de in België maar niet in het Nederlandse taalgebied gevestigde voorzieningen, die een gelijkaardige hulp- en dienstverlening aanbieden als de voorzieningen, vermeld in 1°, 2° en 3° en die hun activiteiten op rechtmatige wijze verrichten;

5° de niet in België gevestigde voorzieningen en professionele zorgverleners die in een andere lidstaat van de Europese Gemeenschap of van de Europese Economische Ruimte dan België of in Zwitserland gevestigd zijn, die een vergelijkbare hulp- en dienstverlening aanbieden als de voorzieningen, vermeld in 1°, 2° en 3° en die hun activiteiten op rechtmatige wijze verrichten in de lidstaat van vestiging.”

Uit het aangehaalde artikel 30, 4°, volgt dat de gelijkstelling voortaan geldt voor alle in België gevestigde voorzieningen, dus ook voor de voorzieningen gevestigd in het Franse taalgebied en het Duitse taalgebied.

Tegen het besluit van 5 februari 2010 heeft de verzoekende partij geen beroep ingesteld.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Uiteenzetting van de excepties van onontvankelijkheid

8. De verwerende partij werpt een exceptie van onontvankelijkheid van het beroep op, afgeleid uit het ontbreken van een belang in hoofde van de verzoekende partij.

Zij voert aan dat niet valt in te zien welke bevoegdheid van de verzoekende partij door het bestreden besluit geraakt of doorkruist wordt. Minstens heeft de verzoekende partij geen persoonlijk en rechtstreeks belang, nu een eventuele vernietiging van het bestreden besluit geen enkele weerslag zou hebben op de door de verzoekende partij uitgewerkte of uit te werken regelgeving. Ten slotte voert de verwerende partij aan dat de verzoekende partij geen wettig belang heeft, nu zij met haar beroep poogt te beletten dat zorgbehoevende personen aansluiten bij de Vlaamse zorgverzekering en het voordeel van een tegemoetkoming ontvangen.

9. Ter zitting is ambtshalve een exceptie van onontvankelijkheid van het beroep opgeworpen, afgeleid uit het ontbreken van een actueel belang in hoofde van de verzoekende partij.

Meer bepaald is de vraag gesteld of de verzoekende partij nog wel een belang heeft bij haar beroep tegen het wijzigende besluit van de Vlaamse Regering van 9 november 2007, nu de gewijzigde bepaling, samen met de andere bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2001,

inmiddels is opgeheven en vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2010.

Beoordeling

10. Daargelaten de vraag of de verzoekende partij een belang had op het ogenblik dat zij het voorliggende beroep instelde, moet vastgesteld worden dat de bepaling die bij het bestreden besluit is ingevoegd in het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2001, inmiddels is opgeheven. De desbetreffende regeling is inmiddels vervangen door een nieuwe regeling. Ten gevolge van de vervanging van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2001 is het bestreden artikel *2bis* van dat besluit dus uit de rechtsorde verdwenen.

In principe heeft een partij geen belang meer om de nietigverklaring te vorderen van een reglementaire bepaling die in de loop van het geding is opgeheven en - zoals te dezen - vervangen door een nieuwe regeling, tenzij zij aannemelijk maakt dat zij een actueel belang bij het beroep heeft behouden. Het komt derhalve in deze gewijzigde context aan de verzoekende partij toe om nader toe te lichten waarin haar actueel belang bij het annulatieberoep nog bestaat.

11. Ter terechtzitting erkent de verzoekende partij dat, ten gevolge van de opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2001, het beroep tegen artikel *2bis* van dat besluit geen voorwerp meer heeft.

Zij voert niet aan dat zij thans nog een belang heeft bij het bestrijden van de genoemde bepaling.

Ambtshalve moet dan ook vastgesteld worden dat de verzoekende partij haar belang bij het beroep verloren heeft. Het beroep is dienvolgens onontvankelijk.

V. Kosten

Standpunt van de partijen

12. Ter terechtzitting vordert de verzoekende partij dat de verwerende partij in de kosten zou worden verwezen. Volgens de verzoekende partij heeft de verwerende partij door de opheffing van de bestreden bepaling erkend dat die bepaling niet opportuun was, en dat een uitbreiding van de regeling inzake de gelijkstelling van voorzieningen vereist was om tegemoet te komen aan de bezwaren die het Grondwettelijk Hof in zijn arrest nr. 11/2009 van 21 januari 2009 tegen het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering had gemaakt. De verzoekende partij voert ook aan dat zij op het ogenblik van het instellen van het voorliggende beroep wel degelijk een belang had.

13. De verwerende partij vordert dat de verzoekende partij in de kosten wordt verwezen. Zij verwijst naar de door haar opgeworpen exceptie van onontvankelijkheid, afgeleid uit het feit dat de verzoekende partij reeds op het ogenblik van het instellen van het beroep geen belang had.

Beoordeling

14. De Raad van State acht het niet nodig om, in het kader van de beslissing over de kosten, te onderzoeken of de verzoekende partij op het ogenblik van het instellen van het beroep al dan niet een persoonlijk, rechtstreeks en wettig belang kon doen gelden.

Evenmin dient onderzocht te worden of de vervanging van de bestreden bepaling beschouwd kan worden als een antwoord op de grieven die de verzoekende partij daartegen gericht heeft.

Het is te dezen voldoende om vast te stellen dat de grieven die de verzoekende partij tegen het bestreden besluit heeft aangevoerd, in het bijzonder tegen paragraaf 1 van het daarbij vervangen artikel 2bis van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2001, even goed aangevoerd zouden kunnen

worden tegen artikel 30, 4°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2010. De verzoekende partij heeft echter nagelaten om tegen die laatste bepaling beroep in te stellen. Daardoor heeft zij zelf de kans laten voorbijgaan om het mogelijke nut van een eventuele vernietiging van het bestreden besluit veilig te stellen, en dus om haar belang bij het voorliggende beroep te bewaren.

In de concrete omstandigheden van de zaak past het de verzoekende partij te verwijzen in de kosten.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 september 2012, door de Raad van State, Ve kamer, samengesteld uit:

Paul Lemmens,	kamervoorzitter,
	voorzitter
Luc Hellin,	kamervoorzitter
Serge Bodart,	staatsraad,
met bijstand van	
Christophe Verhaert,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Christophe Verhaert

Paul Lemmens